

Curth Sjöholm

Kluntehusgatan 3C

271 44 Ystad

Tel. 0411 - 177 86; Mobil 0705-177 866

email: curth.sjoholm@telia.com

Hemsidor: www.csinfoanalys.se & www.cresor.se

Här är förslag på några böcker som ger grundläggande kunskap inför resan i Litauen, Vitryssland och Polen. Det är inte särskilt vidlyftigt, det är ett urval ur mitt eget bibliotek och det mesta lär ganska enkelt gå att få tag på.

Som alltid när man rör sig i denna del av Europa gäller det att läsa Norman Davies, vår tids främsta kännare av området. Av hans omfattande produktion är tyvärr endast två böcker översatta till svenska.

Norman Davies: "Gods playground a history of Poland", i två digra band. Standardverket om Polen-Litauen.

Norman Davies: "White eagle, Red star". Polsk – Ryska kriget 1920 som till stor del utspelades i vårt reseområde.

Norman Davies: "Heart of Europe the past in Poland's present". Hur det förflutna påverkar dagens politiska skeende.

Norman Davies: "Europa i krig 1939-1945. Ingen enkel seger". Tänkvärt om det mest omvälvande skeendet i Europas historia.

Den andra till svenska översatta boken av N D heter "Slaget om Warszawa". En rejäl tegelsten om upproret 1944. Mycket läsvärd men har inte direkt bäring på vår resutt.

Niclas Sennerteg: "Stalins hämnd". Röda armen i Baltikum, Ostpreussen och östra Polen 1944-45.

Simon Schama: "Skog. Landskap och minne". Första delen, "Den litauiska visentens rike". Bland det mest initierade som skrivits om Białowieża.

Jämfört med Polen är det ganska tunnslätt med litteratur som explicit handlar om Litauen och Vitryssland.

Anledningen är att båda staterna utsatts för flera kontinuitetsbrott och mestadels varit delar av Polen, Ryssland och Sovjetunionen. Men något finns:

Kjell Albin Abrahamson: "Vitryssland, 89 mm från Europa". Initierat och lättamt om dagens Vitryssland. Måttet "89 mm" syftar på skillnaden i spårvidd jämfört med Västeuropa.

Ignas Scheynius: "Stalin ockuperar Litauen 1940". En lektion i hur ett land förstörs. Gripande.

Jouzas Lukša: "Skogsbröder". Den väpnade kampen i Litauen mot sovjetockupationen 1944-53. Ett för svenskar förträngt och osynliggjort skeende.

Eric Christiansen: "The Northern Crusades". De medeltida korstågen i Baltikum.

William Urban: "Tyska Orden". Utan kännedom om Tyska Ordens flerhundraåriga närvaro i sydöstra östersöområdet förstår man ingenting om Baltikum.

Dieter Zimmerling: "Der Deutsche Ritterorden". För den som vill fördjupa sig ordentligt!

Ryszard Kapuściński: "Imperiet". Den världsberömda reportern, som tyvärr inte fick Nobelpriset, skriver bland annat om sin barndom i Pinsk. Då i Polen, nu i Vitryssland.

David Kirby: "Östersjöländernas historia". Två gedigna band om tiden från 1492 till nu. Alltid nyttigt att se sitt närområde i ett utifrån perspektiv.

Geoffrey Hosking: "Ryssland, folk och imperium". Vårt reseområde har under långa tider tillhört det Ryska Imperiet.

Jakub Świącicki: "Polen". Kortfattat och rappt om dagens Polen.

J Š har publicerat ett flertal skrifter om Öst- och Centraleuropa i Utrikespolitiska Institutets serie

"Världspolitikens dagsfrågor". Gå in på www.ui.se och botanisera.

Wesley Adamczyk: "When God Looked the other Way." Om NKVDs behandling av civilbefolkningen 1940 i östra Polen, nuvarande västra Vitryssland. En grym historia.

KG Karlsson & U Zander (red). "Östersjö eller Västerhav?" Historiker och kulturgeografer diskuterar föreställningar om tid och rum i Östersjöområdet.

Om någon har något att fråga om är Ni hjärtligt välkomna!!

Jag önska God Läsning!!! /// Curth Sjöholm